

Societat

Emergència sanitària

Haver patit ja la covid no eximeix de posar-se la vacuna

● Posposar la injecció als ja curats seria una opció possible per protegir més població

● Els assajos van provar que la vacuna ofereix més protecció que la infecció natural

● Experts consultats veuen un error endarrerir la segona dosi, com plantegen alguns països

MARTA RICART
Barcelona

És necessari vacunar-se si ja s'ha passat la covid? És una de les preguntes freqüents l'últim mes, des que es van començar a injectar les vacunes de Pfizer i Moderna en diferents països. La qüestió no afecta ara tota la població, atesos els plans de vacunació, que han començat pel personal sanitari i les residències a Espanya. Però els experts responen que és recomanable vacunar-se encara que s'hagi passat la covid. Una altra cosa seria que es prengués la decisió política d'endarrerir la injecció als que ja han passat la malaltia per intentar protegir tantes persones com sigui possible en aquesta tercera onada ascendent.

"Crec que el més indicat és vacunar-se, hagi passat la covid o no. No hi ha cap contraindicació per posar-se la injecció havent passat la malaltia; no causarà mal, de manera que el més normal és posar-se-la", afirma Tomàs Pumarola, cap de microbiologia de l'hospital Vall d'Hebron de Barcelona.

Creu el mateix la viròloga Margarita del Val, investigadora del Centre de Biologia Molecular i coordinadora de la Plataforma de Salut Global del Consell Superior d'Investigacions Científiques. "Una cosa que em pregunten sovint és si les persones que ja han passat la covid també s'han de vacunar. La resposta és sí. Malgrat que estan bastant protegides de la següent infecció (quan hi ha reinfeccions solen ser més lleus que la primera), la vacuna els protegeix encara més", deia ahir en una entrevista difosa pel CSIC.

En els assajos de la vacuna s'ha vist que genera més anticossos,

unes cinc vegades més, que haver passat la malaltia de manera natural, és a dir, la vacuna donaria una magnitud de protecció més gran i segurament també durant més temps, explica Julià Blanco, investigador de l'IrsiCaixa i de l'Institut Germans Trias i Pujol de Badalona.

"Seria lògic que, si has passat la infecció, ja quedessis protegit, però la resposta immune varia, per això es recomana vacunar-se. Ara, en la situació actual, crec que no seria necessari vacunar qui hagi passat la covid, perquè hem de donar prioritat a qui no l'ha passat", matisa Blanco. "En un moment en què el nombre de vacunes és limitat -opina-, cal aprofitar-les per protegir qui no ha passat la malaltia, sobretot les persones de més edat que poden tenir el sistema immune més envellit i que solen patir la malaltia de manera més greu i mortal. Si no hi ha limitació de vacunes, el més recomanable és que es vacuni tothom".

"Decidir qui es vacuna i qui no o a qui es dona prioritat és una qüestió política. En un escenari de poca disponibilitat de vacunes, pots prioritzar", apunta Pumarola.

A Espanya no s'ha plantejat posposar la vacunació de qui hagi passat la covid, almenys no en aquesta primera fase en què es vacuna en residències i el personal sanitari. Podria plantejar-se quan es vacuïn altres grups de població. Segons l'estudi serològic que va fer el Ministeri de Sanitat, fins al desem-

Sense treva
Atenció a malalts amb covid a l'Uci de Vall d'Hebron ahir. El virus no dona treva: creixen els ingressos i, consegüentment, l'esgotament del personal

Eufòria a l'hospital per l'inici de la vacunació dels professionals

ANA MACPHERSON
Barcelona

"A la gent li cauen les llàgrimes. He vist molta alegria, fins i tot eufòria, entre tots els que venen a vacunar-se. Són un pila d'emocions. Esperança, alegria. Un 'per fi'. No ho havia vist mai", resumeix Pilar Díaz, infermera de sa-

lut laboral a l'hospital del Mar i coordinadora de vacunacions al seu centre.

Quan obren la porta de l'estand de vacunes es formen cues de fins a 25 persones. "Hi ha una autèntic fogot", interpreta Jordi Alonso, epidemiòleg i investigador de l'IMIM a l'hospital, que acaba de publicar un estudi multicèntric

sobre l'impacte de la pandèmia en la salut mental dels professionals.

La vacuna és la primera bona notícia en gairebé un any de dolor, malaltia sense tractament, morts en solitud, incertesa permanent i noves onades d'infecció per relaxació. És una situació que es repeteix i que els manté en un clima d'irritabilitat constant.

"Volem les vacunes", va ser la resposta rotunda de la cap de salut laboral de l'hospital, Consol Serra, a la pregunta de la seva gerent fa una setmana i mitja. Salut els ofereix algunes caixes que no es podrien posar a les residències aquells dies, com estava previst.

L'estratègia interna es va dibuixar en poques hores i van començar a vacunar la setmana passada amb totes les dosis de que van poder disposar. En tres dies es van immunitzar mil treballadors de l'hospital. Aquesta setmana han de compartir el material amb els centres que estiguin

PILAR DÍAZ, SALUT LABORAL

"A la gent li cauen les llàgrimes: hi ha molta alegria; no ho havia vist mai"

A. GUERRERO, INFERMERA COVID

"Somio amb el dia que quan surti no tot sigui covid; vull abraçar el meu pare!"

Estudi entre mares lactants

bre un 9,9% dels espanyols (gairebé 4,6 milions) haurien passat la infecció. Però tampoc no s'ha transmès a Espanya la urgència com en països com la Gran Bretanya, que ha decidit endarrerir la segona dosi de la vacuna per arribar amb una primera dosi a tantes persones com sigui possible, com més aviat millor.

Potser aquest debat tindrà lloc a Espanya si continuen augmentant els casos de covid. Ara per ara, només s'han posat la meitat de dosis disponibles (malgrat que el lentifici de la immunització s'ha registrat a la majoria dels països).

La qüestió principal és la immu-

L'empresa LactApp, en col·laboració amb el CSIC, estudiarà els efectes de la vacuna en dones que donen el pit per veure si, mitjançant la lactància, transmet immunitat als nadons. S'analitzarà la llet de 23 participants abans i després de vacunar-se. Els assajos de Pfizer i Moderna van excloure embarassades i dones que donen el pit. En alguns hospitals s'inclinen per vacunar embarassades (sanitàries o cuidadores de residències) perquè consideren que hi ha més beneficis que riscos.

nitat i el fet que encara hi ha llacunes en el seu coneixement. Quis'infected, queda protegit, però s'ignora quant i durant quant temps. Blanco ha estudiat la generació d'anticossos contra el virus i la immunitat cel·lular (són dos mecanismes diferents). "El que hem vist els que estudiem la resposta immune és que davant el SARS-CoV-2, com més greument es passa la malaltia, més anticossos es generen i, per tant, segurament més duradora serà la protecció", explica. En els casos d'infecció que són lleus o sense símptomes, es generen menys anticossos. Però, d'altra banda, no consten gaires casos de reinfecció greu (tornar-se a infectar pel coronavirus), malgrat que potser que n'hi hagi de lleus o sense símptomes, diu Blanco.

Així que, en principi, qui passa la malaltia quedat protegida almenys un temps, no seria urgent vacunar-se. Entre el personal sanitari, per exemple, almenys en alguns hospitals de Catalunya, no es vacuna qui tingui la infecció activa ni qui ha passat la covid fa menys de tres mesos. Als Estats Units, el Centre de Control de Malalties i experts donen aquest termini de 90 dies en què que no és usual la reinfecció i no seria necessari vacunar.

Blanco sí que creu que és un error posar només una dosi de vacuna. Els assajos d'efectivitat es van fer amb dues dosis separades per tres o quatre setmanes, canviar aquesta pauta creu que "protegeix de manera subòptima". Qui hagi rebut només una dosi queda protegit a mitges respecte al 95% d'efectivitat anunciada, que s'aconseguia una setmana després de la segona dosi. "Jo mantindria la pauta de dues dosis, malgrat que protegeixis menys gent, però saps que queda molt protegida", indica.

Pumarola coincideix amb l'investigador: cal vacunar amb les dues dosis i no endarrerir la segona, diu. "Si tens molta població amb una protecció subòptima t'arriques que es creïn soques del virus resistents a la vacuna", alerta. Ara bé, en casos de persones que s'infecten amb el virus just després de rebre la primera dosi (quan no ha tingut temps de fer efecte), Pumarola no creu necessari tornar a posar la injecció; n'hi haurà d'administrar la segona dosi quan toqui.

Margarita del Val va instar ahir a accelerar la vacunació: "Si vacunem un 3% de la població d'aquí a Setmana Santa, hi haurà pandèmia per a estona".

Fins a 600.000 dosis de Moderna abans del 20 de febrer

Les 35.700 unitats que van arribar ahir es repartiran a les comunitats entre avui i demà

CELESTE LÓPEZ
Madrid

Espanya disposa des d'ahir de 35.700 dosis de la segona vacuna per a la covid aprovada per la UE, la de Moderna. Entre avui i demà aquest medicament es distribuirà de manera equitativa entre les comunitats autònomes. Una quantitat simbòlica que precedeix les més de 562.000 dosis que arribaran entre el 25 de gener (52.000 dosis) i la tercera setmana de febrer (la primera setmana, 127.000, i la tercera, 383.000).

Aquestes vacunes s'alternaran amb les que cada dilluns, en lliuraments de 350.000 dosis des del 27 de desembre, arriben des de la fàbrica que Pfizer té a Bèlgica. El que sí que queda clar és que els que ja hagin rebut la primera dosi d'aquesta vacuna repetiran amb la segona. El me-

truint una planta per a la fabricació a gran escala de les fases d'ompliment i acabat de la vacuna, que es farà a Espanya, en concret a Albocendas. Serà el centre neuràlgic per a la distribució a tot Europa.

Aquesta planta s'està a punt d'acabar, i s'espera que comenci a funcionar a finals de febrer. Després de les 600.000 dosis que es rebran abans del 20 de febrer, les previsions indiquen que la resta dels vials adquirits arribaran des d'aquesta planta de Madrid.

Avui dia a Espanya s'han administrat poc més d'un 50% de les dosis que hi han arribat, amb grans diferències entre comunitats. Mentre que Cantàbria ja n'ha posat més d'un 80%, Madrid amb prou feines arriba a un 25%. El ministre de Sanitat, Salvador Illa, espera que després del període de Nadal i dels efectes de la gran nevada, el pla de vacunació adquireixi "velocitat de creuer" i que d'aquí un mes ja hi hagi almenys un milió de persones vacunades, tal com va indicar el director del Centre de Coordinació d'Alertes i Emergències Sanitàries, Fernando Simón. Illa s'ha marcat com a objectiu que tots els residents i treballadors dels centres geriàtrics hagin rebut a finals d'aquesta setmana la primera dosi de la vacuna per començar a administrar la segona.

De fet, les primeres persones que van rebre la primera dosi començaran a rebre la segona a partir de dilluns, 18. És el cas de l'Araceli, la dona de 96 anys, resident al centre de gent gran Los Olmos, a Guadalajara capital, la primera persona que va rebre la vacuna a Espanya. Després d'ella serà vacunada una treballadora de 40 anys de la mateixa residència.

Illa espera que tots els residents i treballadors de residències de gent gran rebin una dosi de Pfizer aquests dies

dicament de Moderna té una eficàcia de gairebé un 95% i una logística de distribució molt més senzilla que la desenvolupada per Pfizer i BioNTech, que requereix un emmagatzemament en fred de -70 graus. La farmacèutica dels Estats Units assegura que la seva vacuna ofereix una immunitat d'almenys un any una vegada injectades les dues dosis necessàries perquè sigui efectiva.

La farmacèutica Moderna s'ha associat amb la firma dels laboratoris Rovi, que està cons-

Fre al ritme de trasplantaments

La pandèmia ha truncat la tendència creixent de trasplantaments d'òrgans a Catalunya i, després de sis anys consecutius superant rècords, el 2020 es va tancar amb 998 intervencions, una disminució d'un 23% respecte a l'any anterior, segons dades de l'Organització Catalana de Trasplantaments. Tot i això, malgrat la paralització gairebé total del

març al maig, el 2020 és el cinquè any amb més trasplantaments i donacions i s'ha assolit el màxim històric de trasplantaments pediàtrics (54). L'espera per rebre un òrgan s'ha reduït progressivament aquests mesos, fins a arribar als 1.073 pacients, i s'atribueix a la caiguda de les consultes externes, les dificultats per fer visites i la mort de pacients.

ALEX GARCIA

previstos pel pla de Salut, però els dos equips de vacunació allarguen els horaris al matí i a la nit perquè els del torn nocturn no se la perdin.

"Reticències? Sempre hi ha alguna persona que vol llegir més sobre el tema, però el conjunt de l'hospital ho té molt clar. És el principi del final, és la possibilitat real de frenar-ho, posar fi a la por d'infectar els teus malalts, de passar-te el dia protegint-te; és el començament d'una pròxima normalitat en què podem sortir a sopar", explica la responsable de salut laboral del Mar.

"Aquí no hi ha dubtes; xoca sentir-ne fora", reconeix Angela Guerrero, que es va vacunar ahir mateix i començava així a tancar una mica els deu mesos que fa que és a la unitat covid de l'hospital del Mar. "Serà un descans físic i mental; estem esgotats. Els nostres pacients sembla que estan bé i en un segon es compliquen i... Triguem a estar com abans, és evident. Però si aconseguim la immunitat això s'acabarà. Somio amb el dia que, sortint de la feina, no tot el que m'envolti sigui covid. Vull abraçar el meu pare!".

La vacunació entre professionals sanitaris ha començat en hospitals i centres de primària una mica a correuita. Estava previst atendre'ls al febrer, quan s'acabés la primera ronda de les residències. Però davant l'ocasió que es va presentar la setmana passada, diversos centres es van sumar a posar-la en marxa amb les dosis que hi hagués. El mateix president del Col·legi de Metges de Barcelona, Jaume Padrós, ho va fer ahir.

Des que van començar a arribar vacunes ja han rebut la dosi gairebé 45.000 sanitaris.